

Monitoring van de impact van COVID-19 op de uitgaven van de ziekteverzekering: update december 2020

Belangrijkste conclusies

De coronapandemie heeft sinds half maart belangrijke gevolgen gehad op de terugbetalingen van de gezondheidszorg.

We monitoren de [impact van COVID-19 op de uitgaven van onze ziekteverzekering](#). De resultaten rapporteren we per kwartaal. De cijfers over 2020 (voorlopig t / m juli) worden vergeleken met die over dezelfde periode in 2019.

De eigenaardigheid van de context van de Covid-19-pandemie maakt het essentieel om voor alle zorgsectoren te kijken naar de impact op de uitgaven voor ziektekostenverzekeringen wereldwijd. Waarom? De pandemie en de maatregelen die we hebben genomen, hebben een aanzienlijke impact gehad op de vergoedingen:

- **in alle sectoren van de gezondheidszorg**
- **verschillend afhankelijk van de sector**
- **deze verschillende effecten zijn onafscheidelijk van elkaar.**

Hier zijn de belangrijkste conclusies die we tot dusver kunnen trekken met betrekking tot de evolutie van de impact van Covid op de uitgaven voor gezondheidszorg in 2020.

Heroriëntering van de uitgaven binnen de globale begrotingsdoelstelling voor geneeskundige verzorging van 2020

Binnen de globale begrotingsdoelstelling geneeskundige verzorging 2020 (27,976 miljard euro) zijn middelen geheroriënteerd om de **zorgcontinuïteit** te garanderen:

- Een **uitzonderlijke federale financiële tegemoetkoming van 2 miljard EUR** werd aan de algemene en psychiatrische ziekenhuizen toegekend. Deze middelen worden geacht beschikbaar te zijn door de minderuitgaven omwille van het uitstel van (niet-dringende) zorg, zowel binnen als buiten het ziekenhuis.
- We verhogen het **Globaal Medisch Dossier voor 2020** eenmalig met 20 EUR. Deze eenmalige kost in 2020 van 162 miljoen EUR wordt gefinancierd door onderbenutting van de ambulante uitgaven binnen de artsenhonoraria.
- de mogelijkheid tot **verstrekkingen van op afstand**

VASTSTELLINGEN:

• **Zorg op afstand**

Overheen alle sectoren zijn er in totaal 7,2 miljoen vertrekkingen op afstand geboekt, goed voor een uitgave van 152 miljoen EUR. Het overgrote deel van deze verstrekkingen werd gepresteerd door artsen (145 miljoen EUR aan uitgaven voor zo'n 7 miljoen verstrekkingen).

• **Artsen**

Het aantal prestaties voor consultaties en bezoeken (incl. de verstrekkingen op afstand) van artsen daalt met 5,0% in 2020 t.o.v. 2019. De verstrekkingen op afstand zijn goed voor 14,7% van het totaal aantal verrichte prestaties voor consultaties en bezoeken in 2020.

• **De ambulante sectoren buiten ziekenhuizen**

De geboekte uitgaven 2020 liggen momenteel 3,8% lager t.o.v. 2019 (januari +6,2%; februari +1,3%; maart -4,0%; april -27,9%, mei -17,4%, juni +7,3% en juli +6,0%). Er kunnen 2 verschillende trends vastgesteld worden:

Een **daling van de totale uitgaven** voor de sectoren

- artsen - raadplegingen, bezoeken en adviezen (-4,7%),
- tandartsen (-21,6%),
- kinesitherapie (-18,2%),
- orthopedisten (-17,6%),
- opticiens (-26,0%),
- audiciens (-22,0%)
- logopedie (-30,5%).

Een **stijging van de totale uitgaven** voor de sectoren:

- verpleegkundigen (+6,9%),
- specialiteiten -open officina's (+2,8%),
- andere farmaceutische verstrekkingen (+3,1%),
- bandagisten (+1,8%)
- vroedvrouwen (+5,5%).

Ziekenhuisomgeving

De geboekte uitgaven 2020 binnen de ziekenhuizen liggen momenteel 5,2% lager dan in 2019 (januari +9,9%; februari +6,6%; maart -11,9%, april -32,8%, mei -19,0%, juni +8,3% en juli +7,9%):

- De rubrieken van de **honoraria van de artsen** (samen goed voor de helft van de uitgaven in de ziekenhuizen) zijn sterk geïmpacteerd door de crisis. De totale uitgaven voor deze rubrieken dalen met 12,2%.
- Voor de **farmaceutische specialiteiten** zijn er geen sterke afnames te zien in de uitgaven 2020, maar de groei werd wel afgezwakt door de crisis.
- Na een sterke afname van de **dringende zorg** tijdens de eerste lockdown, zien we een inhaalbeweging in de maanden juni en juli 2020 t.o.v. 2019.
- De cijfers bevestigen dat **niet-dringende** contacten, consultaties en behandelingen werden uitgesteld door de ziekenhuizen in de maanden maart en april. Deze zorgen werden geleidelijk aan hernomen tijdens de daaropvolgende maanden, maar van een inhaalbeweging zoals bij de dringende zorg kan er niet gesproken worden.

De totale uitgaven voor de prestaties van het eerste semester 2020

We schatten de totale minderuitgave op 1,240 miljard EUR:

- o 425 miljoen EUR voor de ambulante prestaties buiten het ziekenhuis;
- o 815 miljoen EUR voor de prestaties in het ziekenhuis.

De extra kosten ten opzichte van het begrotingsobjectief 2020 financieren

De Algemene Raad van het RIZIV heeft op 7 december 2020 een bedrag van 1,242 miljard EUR aan maatregelen goedgekeurd voor overheidsuitgaven in de strijd tegen de coronacrisis in 2020.

VASTSTELLINGEN:

- De totaal geboekte uitgaven buiten doelstelling bedragen momenteel 237 miljoen EUR.
- De geboekte uitgaven voor de aanpassing van de basisverstrekkingen en de forfaits verpleegkunde voor de prestaties uitgevoerd vanaf 1 maart t.e.m. 31 augustus 2020 bedragen 124 miljoen EUR, dit is meer dan de helft van de totale geboekte uitgaven voor alle maatregelen buiten doelstelling. De uitgaven voor deze maatregel liggen 4 miljoen EUR hoger dan het voorziene budget.
- De geboekte uitgaven voor de triage- en afname centra bedragen 41 miljoen EUR.
- De geboekte uitgaven voor het toezicht van Covid-19 patiënten bedragen 9 miljoen EUR.
- Het aantal opsporingstesten met betrekking tot COVID-19 dat geboekt werd t.e.m. 30 september is opgelopen tot 1.394.403 testen, goed voor een uitgave van 59.662 duizend EUR.